

Kök Nedenler

Uyarı

Bu belge iyi uygulamalara atıfta bulunmaktadır ve EBRD tarafından kabul edilmiş olan Çevresel ve Sosyal Politika göz önünde bulundurularak yorumlanmalıdır; bir uyum belgesi değildir. EBRD veya FMO politikalarını değiştirmez veya tadil etmez ve herhangi bir kişi veya kuruluş için yeni veya ek yükümlülükler oluşturmaz. Bu belge ile EBRD tarafından kabul edilen ve zaman zaman değiştirilen EBRD Çevresel ve Sosyal Politikası arasında herhangi bir tutarsızlık veya çelişki olması durumunda, söz konusu politika geçerli olacaktır. Yorumlamayla ilgili hususlar yalnızca EBRD Çevresel ve Sosyal Politikası ile ilgili olarak ele alınacaktır.

Bu belgede ifade edilen görüşler, masabaşı araştırması, analizler, uzmanlar ve uygulayıcılarla yapılan görüşmeler ve çeşitli paydaş gruplarından alınan değerli girdiler yoluyla geliştirilen düşünceler ve içgörülerden elde edilmiştir. Bu görüşlerin hiçbir koşul altında EBRD ve FMO'nun resmî pozisyonunu veya görüşlerini yansıttığı düşünülmemelidir.

Bu belgede yer alan bilgi ve görüşler yalnızca bilgilendirme amaçlıdır. Bu belgede yer alan herhangi bir bilgi veya içeriğin eksiksizliği, doğruluğu veya güncelliği ile ilgili olarak açık veya zımni hiçbir beyan, garanti veya taahhütte bulunulmamaktadır. EBRD ve FMO, burada yer alan herhangi bir bilgi, yöntem, süreç, sonuç veya yargının kullanılması veya kullanılmaması veya bunlara güvenilmesi ile ilgili olarak sorumluluk veya yükümlülük üstlenmez ve bu belgenin kullanılması veya bunlara güvenilmesinden kaynaklanan veya bunlarla ilgili herhangi bir kayıp, maliyet veya diğer zararlar için herhangi bir sorumluluk veya yükümlülük kabul etmediğini açıkça belirtir. EBRD ve FMO, bu belgeyi kullanıma sunarken herhangi bir kişi veya kuruluş için hukuki veya diğer profesyonel hizmetleri önermemekte veya sunmamaktadır. Bu belgedeki rehberliğe uygun olarak hareket etmeden (veya hareket etmekten kaçınmadan) önce nitelikli ve deneyimli kişilerin profesyonel tavsiyeleri alınmalıdır.

Bu belgenin bazı kısımlarında haricî internet sitelerine ve haricî internet siteleri de bu yayına bağlantı verebilir. EBRD ve FMO, bu haricî internet sitelerindeki hiçbir içerik için sorumluluk kabul etmez.

Bu belge Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması, uluslararası sözleşmeler veya yürürlükteki herhangi bir yasa kapsamında EBRD'ye tanınan ayrıcalıklar başlıklıklar ve muafiyetlerden herhangi birinden açık veya zımni bir feragat, vazgeçme veya bunlarda herhangi bir değişiklik teşkil etmez veya bunu ima etmez.

Bu Türkçe baskı, EBRD ve FMO tarafından İngilizce olarak Elektrik enerjisi ve dağıtımı sağlık ve güvenlik araç seti adıyla yayımlanan Şubat 2024 tarihli özgün çalışmanın çevirisidir. İngilizce özgün baskının herhangi bir kısmı ile bu çevirinin metninin herhangi bir kısmı arasında tutarsızlık olması hâlinde, İngilizce özgün baskı geçerli olacaktır.

Kök Nedenler

Olayların araştırılması, şirketlerin eğilimleri takip etmek için kullanabilecekleri bilgiler sağlayabilir. Pek çok farklı türde olay meydana gelebilse de ayrıntılı kök neden analizi ortak bir neden olup olmadığını tespit edebilir ve bu çözüldüğü takdirde gelecekte çok daha fazla olayın meydana gelmesini önleyebilir.

Yalnızca insanların yaralandığı kazaların araştırılmasından yeterli veri toplanması olası değildir, bu nedenle diğer olay türleri de araştırılmalıdır. Farklı şirketler farklı tanımlar kullanabilir, ancak genellikle olaylar şunları içerir:

Kaza	Bu, planlanmamış bir olayın zarar veya hasara neden olduğu durumdur.
Ramak Kala Olayı	Bu bir kazadır ancak yaralanma ya da hasar söz konusu değildir. Ancak farklı koşullar altında önemli bir hasar meydana gelebilir.
Güvensiz koşullar	Ekipmanın bozulması gibi güvensiz bir ortam yaratan bir durumun meydana gelmesini içerir.
Güvensiz davranışlar	Bir çalışan ya da kamu görevlisinin kendisini tehlikeye atacak bir eylemde bulunmasını ancak herhangi bir yaralanma yaşamamasını içerir.

Bir olayın genellikle üç tür nedeni vardır:

İlk neden Kazanın veya ilk olayın birincil nedeni.	Altta yatan neden Kazaya doğrudan yol açan olay.	Kök neden Altta yatan nedenlerden önce meydana gelen olaylar.
--	--	---

Örneğin:

Çalışan merdivenden düşer İlk Neden.	Merdiven doğru şekilde yerleştirilmemiştir Altta yatan neden. Merdiven doğru şekilde kullanılmamıştır. Bu bir davranış olsa da davranışın neden meydana geldiğini belirlemek önemlidir.	Çalışan merdiven kullanımı konusunda bilgilendirilmemiştir Kök Neden. Bu davranış, çalışanın merdivenleri nasıl doğru kullanacağı konusunda bilgilendirilmemesinden kaynaklanmıştır.
--	---	--

Bu vakada çalışanın neden bilgilendirilmediğini belirleyen başka kök nedenler de olabilir; örneğin çalışanın iş yoğunluğu nedeniyle eğitimi kaçırmaması, eğitim verilmemesi veya eğitimin amaca uygun olmaması gibi. Soruşturmada daha birçok aşama olabilir ve tek bir nedenler dizisinin kazaya yol açması olası olmadığından dallanıp budaklanmış pek çok sebep olabilir.

Nedenler ayrıca aşağıdaki gibi ayrı kategorilere de ayrılabilir:

Şirketle ilgili nedenler

Uygun olmayan prosedürler, yetersiz kaynak sağlanan alanlar, işi bitirme baskısı gibi.

Ekipmanla ilgili nedenler

Ekipman arızaları, karmaşık ve kafa karıştırıcı talimatlar, uygun olmayan ekipman.

Münferit nedenler

Bunlar genellikle davranışlarla ilgilidir ve davranışın kök nedenini anlamak önemlidir. Davranışlar ayrıca şu şekilde de kategorize edilebilir :

Hata

Nedenler arasında açık olmayan veya yanlış talimatlar ya da eğitim eksikliğinden kaynaklı bilgi eksikliği yer alabilir.

Kural İhlali

Bilinen bir kuralı ihlal etme kararı. Bunun nedeni, örneğin işin hızla yapılması için baskı yapılması, çalışanın şikâyetini dile getirmesinin ardından değişiklik yapılmaması veya yönetimden gelen baskı olabilir.

Dikkatsizlik

Bir çalışanın kuralları bildiği ancak bir şekilde hata yaptığı durumlar. Bunlar bazen yorgunluk nedeniyle ya da işin çok tekrarlı olduğu durumlarda olabilir.

Birçok şirket, ortaya çıkan davranışların nedenlerini belirlemek için araştırma yapmaya devam eder zira bu davranışlar şirketin kültürünü ortaya koymaktadır. Bu kültürel meseleler genellikle birçok kaza ve olayın temel nedenidir ve şirketin münferit olaylarla uğraşmak yerine stratejik meseleler olarak bu konulara odaklanmasını sağlar.

Aşağıda bir örnek verilmiştir:

İLK
NEDEN

**Çalışan
merdivenden
düşer**

ALTTA
YATAN
NEDENLER

**Merdiven doğru
şekilde
yerleştirilmemiştir**

**Merdiven ilgili
görev için doğru
ekipman değildir**

KÖK
NEDENLER

**Çalışan
bilgilendiril
memiştir**

**Amirler riski
tanımlamamıştır**

**Bozulma nedeniyle
daha uygun diğer
ekipmanlar mevcut
değildir**

**Eğitim
düzenlenmemiştir**

**Amirler
eğitilmemiştir**

**Ekipmana doğru
şekilde bakım
sağlanmamıştır**

**Eğitim için fon
eksikliği**

**Eğitim için fon
eksikliği**

**Bakımla ilgili
denetim
eksikliği**

Bu durumda, eğitim için fon eksikliği ana kök nedenlerden biridir. İlgisiz gibi görünen diğer olaylar da aynı kök nedenden kaynaklanıyor olabilir. Bu durumda, eğitim için daha fazla fon sağlanması, birçok farklı olay türünün önlenmesinde önemli bir etkiye sahip olabilir.

